

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професорка Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професорка Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професорка Хухліна О.С.

професор Слободян О.М.

професорка Ткачук С.С.

професорка Годоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний
університет, 2024

ревматизм, бронхіальна астма. Загальновідомим є і той факт, що з настанням осені від 10 до 20% людей страждає на депресію, яку можна віднести до сезонних афективних розладів. Найбільш вразлива група це жінки віком 20-30 років. Основною причиною розвитку сезонної депресії є розбалансування та зниження рівня гормонів (нейромедіаторів), а саме: мелатоніну (гормону сну), серотоніну (гормону гарного настрою), ендорфіну (гормону задоволення) та норадреналіну (гормон психо-рухової активності). Кількість сонячного світла впливає на синтез мелатоніну. Мелатонін тісно пов'язаний із синтезом серотоніну. Саме недостатність серотоніну, норадреналіну може спричинити депресію і тривожність.

Мета дослідження. Ми поставили за мету встановити сезонні коливання активності моноамінергічних систем за показниками рівнів адреналіну і норадреналіну у щурів 4-5 місячного віку. Та оцінити рівень тривожності серед студентів за допомогою психологічних тестів: САН (самопочуття, активність, настрій), який дозволяє дати суб'єктивну оцінку функціонального стану, та за допомогою тесту Спілбергера-Ханіна, який допомагає оцінити психологічний феномен тривожності.

Матеріал і методи дослідження. Визначення моноамінів проводили за методикою Фалька-Овмена в модифікації А.Ю. Буданцева. Інтенсивність флуоресценції моноамінів (норадреналіна) визначали в лімбіко-гіпоталамічних структурах мозку (гіпокамп, гіпоталамус). Рівень тривожності визначали у студентів за допомогою психологічних тестів: САН (самопочуття, активність, настрій), який є суб'єктивним методом оцінки функціонального стану, та за допомогою тесту Спілбергера-Ханіна, який допомагає оцінити психологічний феномен тривожності. Тест Спілберга оцінює стан реактивної або ситуативної тривожності. Реактивна (ситуативна) тривожність - стан суб'єкта в даний момент часу, який характеризується емоціями, які суб'єктивно переживаються особою: напругою, занепокоєнням, заклопотаністю, нервозністю у цій конкретній ситуації.

Результати дослідження. Проведені дослідження встановили зниження рівня норадреналіна в моноамінергічних системах головного мозку взимку, порівнянно з цими показниками на початку осені. Психологічні тести встановили зростання рівня тривожності взимку серед студентів, що проявляється в зниженні працездатності по зрівнянню з цими показниками на початку осені.

Висновки. Сезонні коливання рівня катехоламінів впливають на циклічність тривожності і працездатності і є одними із самих надійних і показових критеріїв стану здоров'я. В забезпеченні працездатності беруть участь практично усі найважливіші фізіологічні системи організму (кровообіг, дихання, обмін речовин, виділення, травлення, центральна нервова система).

Ткачук С.С.

ПАТОБІОХІМІЧНІ ЕКВІВАЛЕНТИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ТИМУСА ЗА НЕПОВНОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ІШЕМІЇ МОЗКУ В ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ

Кафедра фізіології ім. Я.Д. Кіришенблата

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Ішемічно-реперфузійні пошкодження головного мозку відносять до імунозалежних процесів, тому логічно очікувати, що ця патологія буде супроводжуватися специфічною реакцією тимуса, як центрального органа імунної системи. Пошкоджувальний вплив ішемії залежить від інтенсивності вільнорадикальних процесів, імунологічні порушення також значною мірою визначаються цими чинниками. Проте специфічні та неспецифічні механізми дизрегуляції морфофункціонального стану тимуса і їх вікові особливості за ішемії мозку недосліджені.

Мета дослідження. Вивчити особливості впливу неповної глобальної ішемії мозку з наступною реперфузією на інтенсивність процесів ліпопероксидації та стан антиоксидантного захисту в структурно-функціональних зонах за груднинної залози самців-щурів одно- та тримісячного віку.

Матеріал і методи дослідження. У самців білих лабораторних щурів віком один та

три міс. під каліпсоловим наркозом моделювали 20-хвилинну неповну глобальну ішемію мозку (двобічна каротидна ішемія зі збереженням кровотоку через вертебральні артерії) з наступною реперфузією. На шосту добу експерименту в субкапсулярній, глибокій кірковій, премедулярній та медулярній зонах загруднинної залози визначали інтенсивність пероксидного окиснення ліпідів за вмістом дієнових кон'югатів, малонового альдегіду та активність ферментативного антиоксидантного захисту (за активністю супероксиддисмутази, каталази, глутатіопероксидази. Статистичну обробку проводили за t-критерієм Стьюдента.

Результати дослідження. Неповна глобальна ішемія-реперфузія головного мозку в субкапсулярній зоні тимуса одномісячних щурів підвищує вміст дієнових кон'югатів, знижує активність супероксиддисмутази, каталази та глутатіонпероксидази, а також знижує вміст дієнових кон'югатів, малонового альдегіду, активність супероксиддисмутази і каталази у внутрішній зоні кіркової речовини, вміст дієнових кон'югатів, активність супероксиддисмутази та глутатіонпероксидази в премедулярній зоні, активність каталази в мозковій зоні. У тримісячних тварин неповна глобальна ішемія мозку з наступною реперфузією в субкапсулярній зоні спричинила зниження вмісту дієнових кон'югатів, малонового альдегіду, активності супероксиддисмутази і каталази, у глибокій кірковій, премедулярній зонах – тотальне зниження досліджених параметрів, у мозковій зоні – накопичення дієнових кон'югатів та малонового альдегіду на тлі підвищення активності глутатіонпероксидази.

Висновки. Неповна глобальна ішемія мозку знижує рівень функціонування прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу за рахунок зменшення вмісту продуктів ліпопероксидації та активності антиоксидантних ферментів у всіх структурно-функціональних зонах тимуса тварин обох вікових груп, за винятком де ішемічне пошкодження головного мозку призводить до накопичення продуктів ліпопероксидації. Вікові особливості впливу неповної глобальної ішемії мозку з наступною реперфузією на досліджені показники прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу у внутрішній зоні кіркової речовини та премедулярній зоні тимуса носять переважно кількісний характер, а в субкапсулярній зоні залози одномісячних щурів та медулярній зоні тримісячних – ще й якісний.

СЕКЦІЯ 4 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ХРОНОБІОЛОГІЇ ТА ХРОНОМЕДИЦИНИ

Bulyk R.Ye.

INFLUENCE OF LIGHT STRESS ON THE AMOUNT OF TIGROID SUBSTANCE IN NEURONS OF THE LATERAL PREOPTIC NUCLEUS OF THE HYPOTHALAMUS FROM THE AGE PERSPECTIVE

*Department of Medical Biology and Genetics
Bukovinian State Medical University*

Introduction. Physiological processes in living systems are subject to natural cyclic fluctuations - biological rhythms - and any changes in human life are a source of stress, which is a universal response to the need to adapt to new environmental conditions. One of the most obvious circadian rhythms observed in humans is the sleep-wake cycle. A critical component in the regulation of the sleep-wake cycle is the structures in the anterior hypothalamus, namely the lateral preoptic nucleus (LPN) of the hypothalamus. The density of the tigroid substance allows us to determine the functional activity of the neuron, and the dispersion and the reduction of this substance reflects deep dystrophic changes in neurons.

The aim of the study. To determine the effect of light stress (round-the-clock illumination) on the amount of tigroid substance in the neurons of the LPN of the hypothalamus of mature and old rats.

Material and methods. The experiments were performed on 48 male white rats: 24 mature and 24 old rats. To detect circadian differences in the studied structures, the material was taken at